

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

Вплив війни на українську молодь

Уляна Токарєва

Заступниця Міністра молоді та спорту України

Молодіжна політика, сформована на даних

- Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2022–2025 років)
- Загальнонаціональне дослідження «Вплив війни на молодь в Україні»
- Результати соціологічного дослідження «Дівчата та молоді жінки поза освітою, зайнятістю і професійним навчанням в Україні»
- Опитування молоді: Оцінка молодіжних центрів, молодіжних просторів та можливостей для молоді. Репрезентативне соціологічне дослідження

Становище молоді під час військової агресії в Україні

Щорічна доповідь за підсумками 2022–2025 років

Демографічна ситуація України

2001

13,9 млн

молодих людей*

2022

10,0 млн

молодих людей**

2024 – 2025

≈ 7,65 млн

молодих людей

до 2030 року: може знизитися до 5 млн молодих осіб*

*Розподіл постійного населення України за статтю та віком на 1 січня 2022 року. Статистичний збірник Державної служби статистики України

**Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.08.2025 № 840-р «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України: покоління стійкості – 2030»

Міграційні виклики: внутрішні та зовнішні

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ (вересень 2025)*:

1,59 млн молодих ВПО віком 14–35 років

554 тис.

14–20 років

423 тис.

21–30 років

610 тис.

31–35 років

Основні виклики ВПО**:

- житло
- фінансова нестабільність
- працевлаштування, адаптація
- оформлення документів і доступ до базових послуг

МОЛОДЬ ЗА КОРДОНОМ:

~ 2,5 млн молодих людей перебувають за кордоном (початок **2025*****)

Частка молоді, готової повернутися: **66% (2023) → 32% (2024) → 28% (2025)**

Загрози масштабної еміграції:

- асиміляція сімей за кордоном
- страх створення родини та народження дітей
- усвідомлене перенесення батьківства на майбутнє
- відтік працездатного населення ослаблення зв'язку молоді з Україною
- поглиблення соціально-демографічної кризи

* [Міністерство соціальної політики України. Внутрішньо переміщені особи. Інтерактивний дашборд](#)

** [Репрезентативне соціологічне дослідження становища молоді в Україні 2025, здійснене 5-14 серпня 2025 року компанією «Rating Group» на замовлення Міністерства молоді та спорту України](#)

*** [Eurostat. Beneficiaries of temporary protection at the end of the month by citizenship, age and sex – monthly data](#)

Здоров'я молоді

ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я*

81% молодих людей визначають стан свого фізичного здоров'я як **«дуже хороший»** і **«хороший»**

ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я**

51% молодих людей оцінюють рівень власного ментального здоров'я як **«дуже хороший»** і **«хороший»**

Для підтримки власного здоров'я молодь найчастіше обирає:

52% – спорт

40% – правильне харчування

39% – уникнення шкідливих звичок

37% – відпочинок та дозвілля

30% – дотримання режиму сну

27% – слідкування за психоемоційним станом

18% – регулярне проходження медичних оглядів

5% – відвідування психолога

Захворюваність серед молоді*:

2526 випадків злоякісних новоутворень, серед яких онкопаталогії:

- **20,4%** – щитоподібної залози
- **18,7%** – лімфатичної та кровотворної системи
- **11,7%** – жіночих статевих органів

Здоров'я молоді — стратегічний пріоритет державної політики та основа формування здорового суспільства

* Репрезентативне соціологічне дослідження становища молоді в Україні 2025, здійснене 5-14 серпня 2025 року компанією «Rating Group» на замовлення Міністерства молоді та спорту України

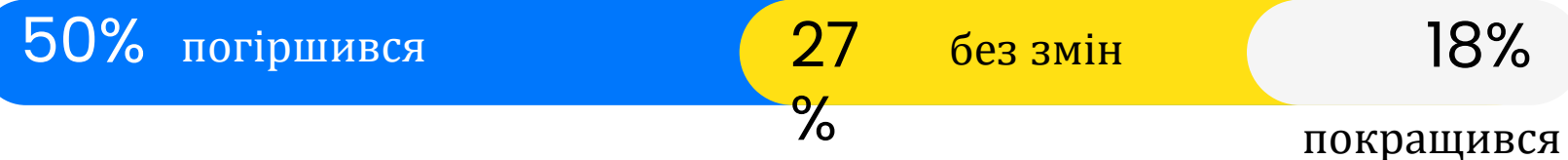
** Дані Міністерства охорони здоров'я України

Освіта та ринок праці

Освіта, професійне навчання, розвиток кар'єри та працевлаштування молоді – найактуальніші напрям розвитку молодіжної політики держави

89,7 тис. безробітних – 2025**
54% – молодь (у.т.ч. NEET)

Доступ до освіти під час воєнного стану*:

Найпопулярніші галузі знань:

- 13,4% – управління і адміністрування
- 11,3% – Освіта/педагогіка
- 9,8% – Інформаційні технології
- 8,3% – Соціальні науки
- 7,1% – Право
- 7,0% – Охорона здоров'я

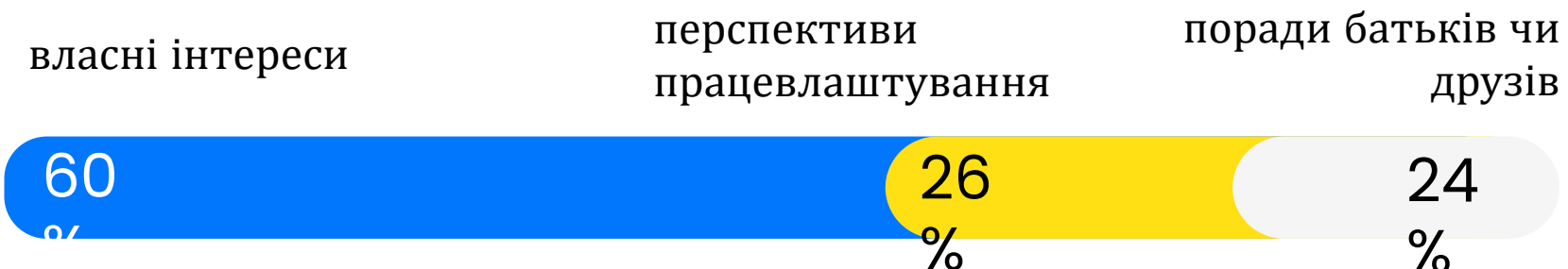
Пріоритети розвитку освіти:

- о створення безпечних умов освітнього процесу
- о впровадження змішаних форм навчання
- о посилення власної конкурентоспроможності
- о збереження студентства та науково-педагогічного складу

66%

молоді бажають відкрити власну справу

Критерії вибору:

Перешкоди для організації власної справи:

* Репрезентативне соціологічне дослідження становища молоді в Україні 2025, здійснене 5-14 серпня 2025 року компанією «Rating Group» на замовлення Міністерства молоді та спорту України

**За даними Національного інституту стратегічних досліджень

Програма підтримки депортованої або примусово переміщеної молоді або молоді, яка перебувала під ризиком депортації та/або примусового переміщення внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України

Психосоціальне відновлення (MHPSS) через молодіжні центри.

Програми щодо повернення відчуття контролю над майбутнім

Інтеграція в громаду

Соціальної адаптації молоді, формування відчуття належності до громади, розвитку соціальних зв'язків

Спорт як інструмент реінтеграції

Відновлення освітньої та побудова професійної траєкторії

Профорієнтаційна підтримка та визначення індивідуальної професійної траєкторії

Наставництва

Індивідуальний супровід у процесі адаптації до нових соціальних, освітніх та життєвих умов

Житлова стабілізація

Пакет житлових рішень спільно з релокованими громадами та за рахунок державних коштів

Відновлення ідентичності та протидія наслідкам русифікації.

підтримка у подоланні кризи ідентичності (зустрічі рівний-рівному або наставництво для вивчення української мови, історії України, тренування навичок протидії дезінформації та інш.)

Житло: Демографічні ризики. Глобальний контекст vs Україна

ТОП причин відтоку молоді

Фактори в світі¹

- 57% Відсутність робочих місць (особливо для початківців) та підприємницьких можливостей
- 46% **Недоступність житла**
- 40% Геополітична напруга, посилення авторитаризму та регрес демократії

Фактори війни в Україні

- Фізична небезпека
- Втрата базових активів (зруйноване житло, втрачені соціальні зв'язки)
- Невизначеність майбутнього

...це наслідки зараз

Еміграція української молоді

- менше 7 мільйонів молоді проживає в Україні²
- коефіцієнт народжуваності³ – 0,9
- зниження на 15% кількості випускників шкіл від 2021 року

... та криза потім

Катастрофічні наслідки для України у 2050⁴

- менше 5 мільйонів молоді проживає в Україні
- Коефіцієнт народжуваності не вище – 1,2
- Зниження на 60% кількості випускників

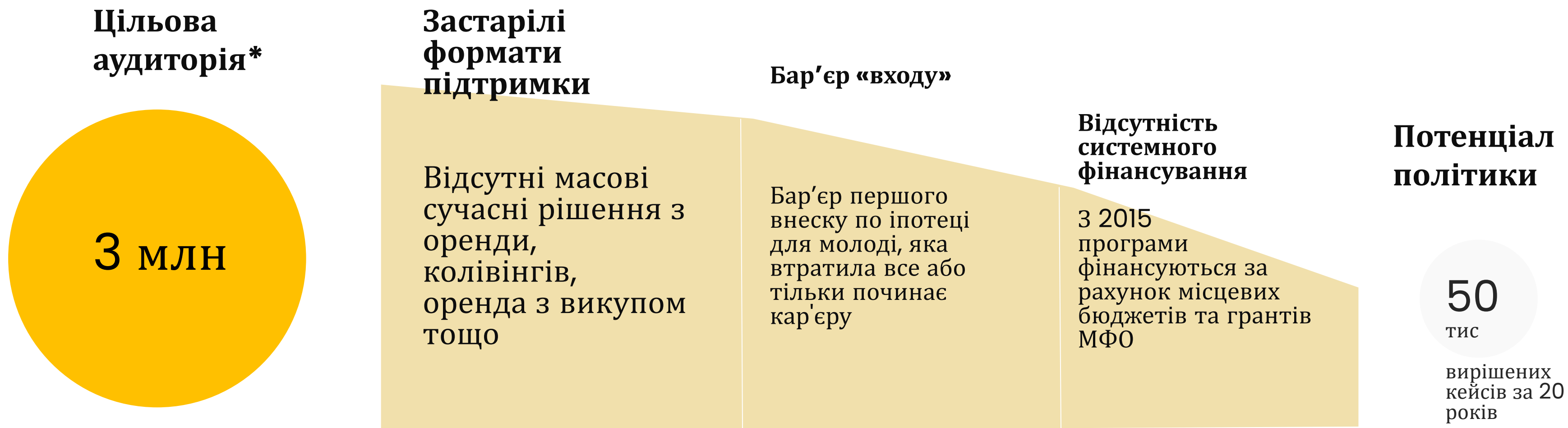
1. Звіт World Economic Forum «Youth Pulse 2026».

2. Звіт ООН «World Population Highlights 2026: Youth» та оціночно кількість емігрантів.

3. Дані Мінсоцполітики.

4. Моделювання на основі відкритих звітів (із використанням ШІ).

Запит молоді на змінення житлової політики

* 1. Молодь, яка постраждала від війни: ВПО; молодь з громад в зоні активних бойових дій; молодь з окупованих територій, яка перебуває за кордоном; молоді ветерани; молоді військовослужбовці, родини яких за кордоном; молодь повернута з депортації та полону; мододь з інвалідністю.
2. Молоді сім'ї
3. Молоді фахівці залучені до критично важливих секторів, науковці.

Нормативне регулювання державної політики:

Закон України «Про основні засади державної політики» – зміни від 05.06.2025
Державна цільова соціальна програма «Молодь України: покоління стійкості – 2030» – прийнята 2 січня 2026 року
Національна молодіжна стратегія до 2030 року – прийнята у 2021 році та потребує перегляду.

Інституційне посилення державної молодіжної політики:

- ➔ **Актуалізація Національної молодіжної стратегії**
- ➔ **Розробка нових інструментів фінансування молодіжної політики**
- ➔ **Впровадження підходу Стратегічних секторальних політик для молоді**
(у всіх секторах державної політики під загальною координацією Міністерства молоді та спорту та Національної ради з питань молоді при Кабінеті міністрів України)
- ➔ **Запровадження рейтингових показників в реалізації молодіжної політики**
(секторальні та рівневі/обласні/місцеві)
- ➔ **Розробка та впровадження показників впливу у формуванні та реалізації молодіжної політики**

Підтримка молоді, яка зазнала впливу війни

Молодіжна інфраструктура

СТАТУС НА ЖОВТЕНЬ 2025:

643 Функціонують — молодіжні центри та молодіжні простори

107 Припинили діяльність — через війну (окупація, зона бойових дій)

135 Постраждало — об'єктів (серпень 2025)

Збитки оцінюються в понад 270 млн грн

В Україні функціонує 95 молодіжних центрів та молодіжних просторів, які є доступними для всіх категорій молоді, зокрема осіб з інвалідністю

Молодіжні центри:

- адаптують та скоординовують молодіжну роботу у забезпеченні гуманітарної допомоги та посилення волонтерського руху
- надання психологічної підтримки супроводу, соціалізацію та самореалізацію молоді
- роботи з вразливими групами населення, у тому числі ветеранами/ветеранками, членами їх сімей, особами з інвалідністю внаслідок війни, внутрішньо переміщеними особами й іншими групами населення
- розвитку національної і громадянської ідентичності та патріотичного виховання

Відновлення зруйнованих молодіжних центрів

- ➔ Постраждало **147** об'єктів молодіжної інфраструктури
- ➔ Сума збитків – **59,8** млн. євро
- ➔ **40** молодіжних центрів зруйновано повністю,
28 – пошкоджено та **79** – тимчасово окуповано
- ➔ Потреба у відновленні – **25** Молодіжних центрів
- ➔ Фінансова потреба у відновленні – **2,5** млн. євро
- ➔ Вартість ремонту 1 кв. метр з обладнанням – 400 євро

Залучення молоді до відновлення через участь у програмі ВідНОВА:UA, **вартість одного проекту обмінів – 18 тис. євро.**

60% молоді готові долучитися до процесів повоєнної відбудови в своїх громадах. За результати пілотування програми ВідНОВА:UA відремонтовані 63 Молодіжні центри руками 1994 волонтерів.

Молодіжний хаб КП «Обласний молодіжний центр» Полтавської обласної ради, Полтавська обл.

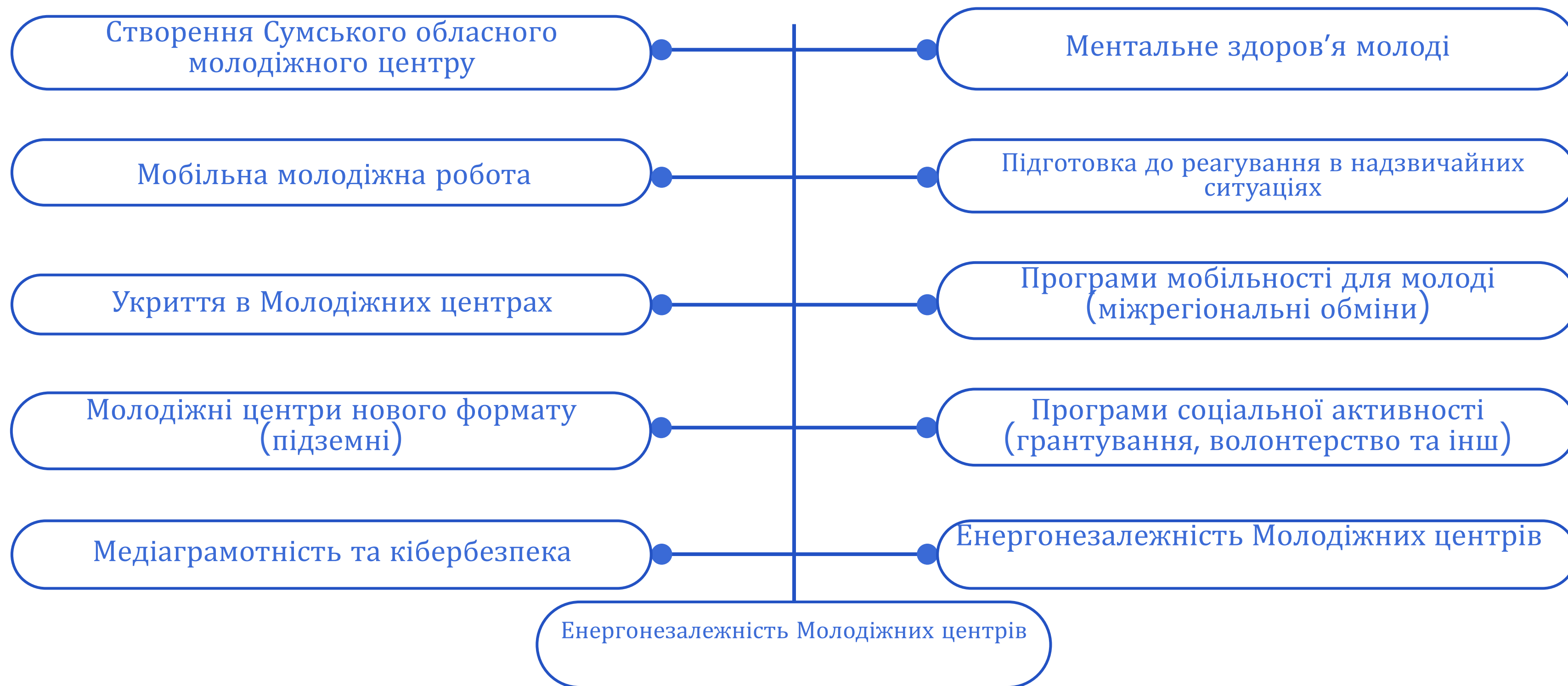
Пошкоджений комунальний заклад «Васильківський центр розвитку молодіжного підприємництва» Васильківської селищної ради Синельниківського району Дніпропетровської області.

Молодіжна інфраструктура

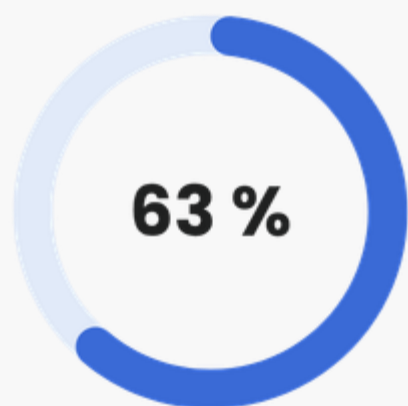
Молодь в громадах, наближених до активних бойових дій

Регіони в фокусі уваги – Харківська, Сумська, Запорізька, Дніпропетровська, Херсонська, Миколаївська, Одеська, Чернігівська

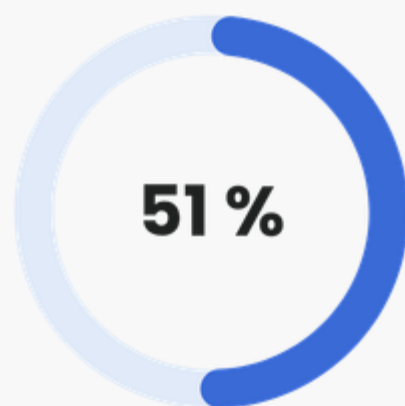

Молодь ВПО

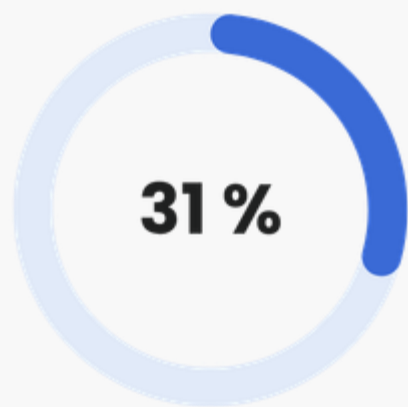
Проблеми, з якими стикаються молоді вимушені переселенці:

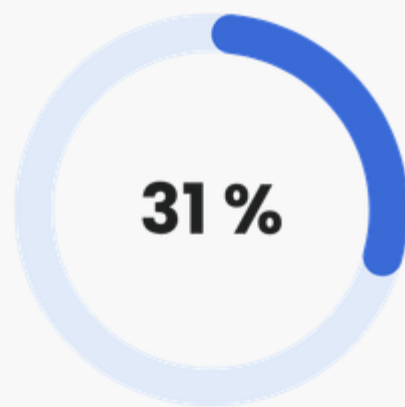
Житло

Матеріальні труднощі

Працевлаштування

Адаптація та психологічний
дискомфорт

~2 млн молоді стали внутрішньо переміщеними особами.

Рішення:

Відкриття нових молодіжних центрів в громадах з великою кількістю молоді ВПО

1

Індивідуальні адаптаційні консультації та заходи «гостинності» в молодіжних центрах

2

Менторські програми підтримки адаптації

3

Психологічні консультації та групи підтримки

4

Інтеграція у громаду через волонтерські проекти та проекти з молодіжного лідерства

5

Грантування низових ініціатив від УМФ

6

Експериментальні програми для житлових рішень

7